

అదోరకం మనిషి

ఫ్యూన్ నరసింహం టేబుల్ దగ్గరకొచ్చి, అదేదో లంచం తాలూకూ వ్యవహారంలా చాలా మెల్లగా చెప్పాడు. "రామకృష్ణసార్! మీకోసం ఎవరో వచ్చారు."

రామకృష్ణ పైల్లోనుండి తలెత్తి చూస్తే నలభైఏళ్ళ ఓ వ్యక్తి కాసంత దూరంలో నిలబడి ఉన్నాడు. ఆ వ్యక్తితో తనకు అంతకు ముందెన్నడూ పరిచయం లేదు. కనీసం చూసిన జ్ఞాపకం కూడా రావడం లేదు. అందుకే ఆ వ్యక్తికేసి ప్రశ్నార్థకంగా చూస్తూ "రండి! కూర్చోండి" అన్నాడు అతడు.

ఆ వ్యక్తి రామకృష్ణ టేబుల్ దగ్గరగా వచ్చాక కుర్చీలో కూర్చో లేదు. "ఇదు నిమిషాలు మీతో మాట్లాడాలి. అలా బయటకెళ్ళామా?" అడిగాడు.

రామకృష్ణ మరింత ఆశ్చర్యపోయాడు. ఆ ఆశ్చర్యంతోనే ఆ వ్యక్తిని అనుసరించి బయటకు నడిచాడు.

ఇద్దరూ వరండాలో నిలబడ్డాక ఆ వ్యక్తి రామకృష్ణతో చెప్పాడు.

"నా పేరు బంగారాజు. ఇప్పుడు మీరు కొత్తగా అద్దెకు దిగాలనుకుంటున్న ఇంటిలో ఓ నెల క్రితం వరకూ నేను అద్దెకు వుండేవాడిని".

రామకృష్ణకు ఆ వ్యక్తి ఎవరో అర్థమయింది. కానీ ఆ వ్యక్తి ఎందుకొచ్చాడో మాత్రం అర్థం కాలేదు. అంతేకాదు, బంగారాజు తనకేసి సానుభూతిగా చూడడమూ అతడు గమనించాడు. ఆ చూపులు ఎలా ఉన్నాయంటే- సుడిగుండంలో పడి కొట్టుకుపోతున్న మనిషిని, ఈతరాక ఒడ్డున కూర్చుని చూస్తున్న మనిషి చూసినట్టు చాలా... చాలా జాలి కురిపిస్తున్నాయి.

'అయినా తనిప్పుడు సుడిగుండంలో పడి కొట్టుకుపోయే పరిస్థితిలో లేడే! మరి ఈ బంగారాజు అలా ఎందుకు చూస్తున్నాడబ్బా?!' రామకృష్ణకు జుట్టు పీక్కోవాలనిపించింది. అయితే తనది బాల్మోషాడ్ కావడంతో ఆ అదృష్టం తనకు లేదని గుర్తు కొచ్చి ఆ ప్రయత్నం విరమించాడు.

అంతలో బంగారాజు చెప్పాడు. "మీరు ఆ ఇంట్లో అద్దెకు దిగబోతున్నారని తెలిసి, మీరు కష్టాల పాలు కాకుండా ఉండాలన్న ఉద్దేశ్యంతో అతి కష్టమీద మీ అడ్రస్ సంపాదించి ఇలా వచ్చాను."

రామకృష్ణకు కొద్దిగా గుండె వేగం పెరిగింది. 'ఆ ఇంట్లో దిగితే తనకు కష్టాలా?!... అంటే కొంపదీసి ఆ ఇంట్లో దెయ్యాలో, భూతాలో ఉన్నాయేంటి?!...' అతడికి భయమూ కలిగింది.

బంగారాజు అతడి మనసులోని అనుమానం గమనించి నట్టే చెప్పాడు.

"మీరూహించుకుంటున్నట్టు ఆ ఇంట్లో దెయ్యాలూ, భూతాలూ లేవు."

రామకృష్ణకు భయం కొద్దిగా తగ్గాక అడిగాడు "... మరి ఆ వీధిలో పెద్ద రోడి ఉన్నాడా?"

"అది చాలా మంచి లోకాలిటి. అక్కడ రోడిలు, గూండాలు వుండరు" బంగారాజు ముఖం నిస్తేజంగా ఉంది.

ఇదేదో పెద్ద పజిల్ లానే అనిపించింది రామకృష్ణకు. అతడు టివి క్వీజ్ లకు పెట్టాల్సినంత స్థాయిలో బుర్రపెట్టి ఆలోచించాడు.

'ఒక ఇంట్లో దెయ్యాలూ, భూతాలూ లేవు. ఆ వీధిలో రోడిలు, గూండాలు లేరు. అలాంటి చోట ఓ ఇంట్లో అద్దెకు దిగితే కష్టాలు రావడమేంటి?...' అలా పది సెకనులు ఏకాగ్రతతో ఆలోచించాక అతడికి తేచింది.

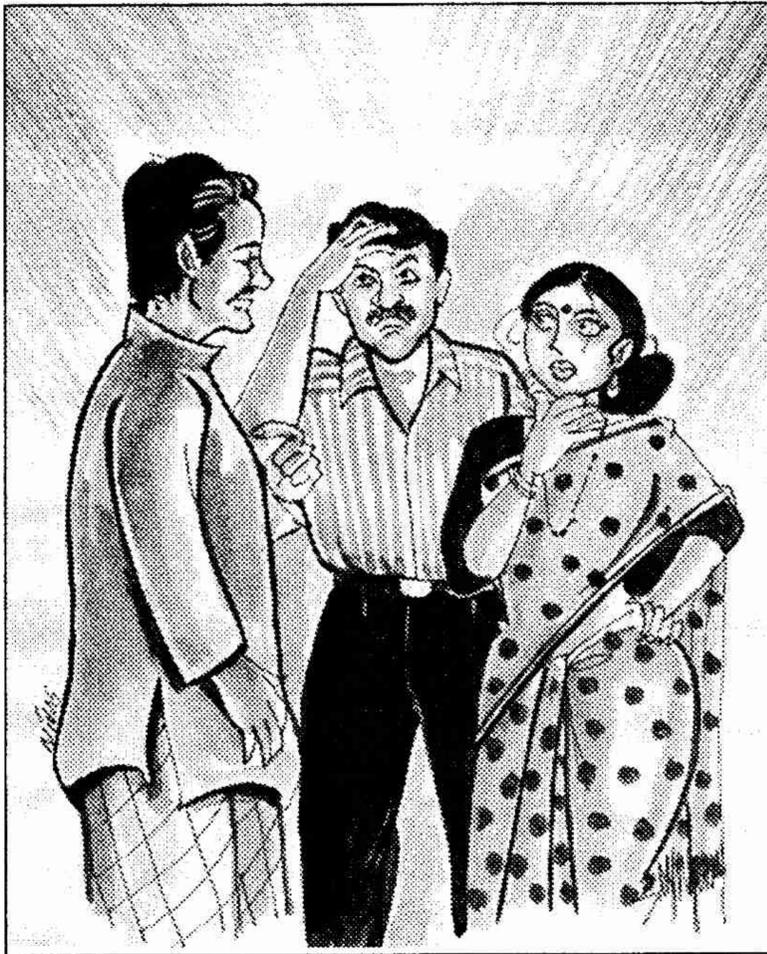
"అ!... అర్థమయింది... అయితే ఇదే కరెక్ట్. ఆ హాస్ ఓనర్ మంచి వాడు కాదు. చీటి కిమాటికి ఇంటికొచ్చి ఏవేవో అంక్షలు పెట్టి విసిగిస్తుంటాడు... యామైరెట్". పరిశోధన చేసి గొప్ప విషయం కనిపెట్టిన శాస్త్రజ్ఞుడి ముఖంలో కదలాడినంత ఆనందం ఆ క్షణం రామకృష్ణ ముఖంలో కదలాడింది.

బంగారాజు ఎప్పటిలానే తల అడ్డంగా ఆడించాడు. ఆ తర్వాత చెప్పాడు. "ఆ ఇంటి ఓనర్ అద్దెకున్నవాళ్ళను ఇబ్బందిపెట్టేరకం కాదు. సైగా మనం అద్దె తీసుకెళ్ళి ఇచ్చినప్పుడే తీసుకునేంత సహృదయుడు".

ఈసారి రామకృష్ణకు పిల్లిమొగ్గలేయాలనేంతగా పిచ్చి రేగింది. కానీ తమాయించుకున్నాక వెంటనే ఓ నిర్ణయమూ తీసుకున్నాడు. 'బుర్రబద్దలు కొట్టుకునయినా ఈ పజిల్ ని సాల్వ్ చేయవలసిందే.'

"యరేకా!... తెలిసిపోయింది.. ఆ ఇంట్లో ఎందుకు చేరకూడదో తెలిసిపోయింది... ఆ ఇంటి 'వాస్తు' బాగోలేదు... అంతే కదూ?"

బంగారాజు అతడినే అమాయకుడిని చూసినట్టుగా చూసి

నవ్వాడు. "ఆ ఇంటి వాస్తు బ్రహ్మాండం."

'బుర్ర బద్దలు కొట్టుకున్నా అంతకన్నా ఎక్కువ ఆలోచించలేనన్న విషయం పదిహేను సెకనుల తర్వాత అర్థమయింది రామకృష్ణకు. అందుకే అతడు ఏడుపు లాంటి నవ్వుతో అడిగాడు. "మరి... మరి అన్ని విధాలా బాగున్న ఆ ఇంట్లో నేను ఎందుకు అద్దెకు దిగకూడదో నా కర్మకావడంలేదు."

"ఎందుకంటే, మీరు చేరబోతున్న ఇంటి పక్క పోర్టులో అదో రకమైన మనిషి ఉన్నాడు కాబట్టి".

"అదోరకమైన మనిషింటే?... కొంపదీసి అడాళ్ళకేసి అదేలా చూసి, ఏదేలా బుట్టలో పడేసే రకమా?" రామకృష్ణ అనుమానంగా అడిగాడు.

"కాదు. పక్కంటి ఆడవాళ్ళను సొంత తేబుట్టువుల్లా చూసుకుంటాడు."

"అయితే అప్పులతో వేధిస్తాడు... అంతేనా?"

"అప్పులతో వేధిస్తే ఏదేలా తప్పించుకోవచ్చు. అది కాదు సమస్య".

రామకృష్ణకు బాగా విసుగేసిపోయింది. "మరి అతడితో వచ్చిన సమస్య ఏంటయ్యా బాబూ?"

"పార్వతీశం ఆదోరకమైన మనిషి. అతడు అతి మించదే కాదు, ఏ తప్పు చేయకుండానే, విదుటివాళ్ళు తనను అనుమానిస్తున్నారేమోనని బాషపడిపోతుంటాడు.

బంగారాజు మీ చెప్పటాల్లాడే మొదట అర్థం కాలేదు. అర్థంకాగానే రామకృష్ణ ఆతడికేసి తినేసేలా చూసాడు. "ఏంటయ్యా! నేను నీకుచేతే మరీ అంత పిచ్చోడిలా కనిపిస్తున్నానా? ఎవరయినా ఇంటి పక్కన ఉంచోళ్ళు ఉండాలని కోరుకుంటారు. అందులోనూ అతి మించేమీ నా ఇంటి పక్కన ఉండటం నా అదృష్టం. అంతేకాదు. కత్తుల తప్పులకు కూడా తనే బాధపడటం, మహనీయుల లక్షణం. ఆ పార్వతీశం ఎవరో నిజంగానే మహనీయుడు. ఆలాంటి మహనీయుడిని 'అదోరకమైన మనిషి' అంటారేకీ మీకెలా నోరొచ్చింది?... ఇక ఈ విషయంలో మీరు మరేం మాట్లాడకండి".

"మీ ఇంట్లో ఆదోరకమైన జాలిగా చూసి వెళ్ళిపోయాడు బంగారాజు. రెండు రోజుల తర్వాత రామకృష్ణ ఆ కొత్త ఇంట్లో అద్దెకు వచ్చాడు.

★★★

"నమస్కారం సార్!... నా పేరు పార్వతీశం"

ఇంట్లో చేరిన మొదటిరోజే తన ఇంటికి వచ్చి పరిచయం చేసుకుంటున్న ఆ వ్యక్తికేసి రామకృష్ణ ఆప్యాయంగా చూసాడు. అయితే మనసు మూలలో ఏదో అబద్ధమంది. పిక్చింగ్స్ 'అతడు ఆదోరకమైన మనిషి... జాగ్రత్త... జాగ్రత్త!' అని చెప్పుతూనే ఉంది.

"నమస్తే! కూర్చోండి" చెప్పాడు రామకృష్ణ.

సరిగ్గా ఆడే సమయంలో లోపలనుండి అతడి భార్య వారంత గొంతు వినిపించింది. "ఎమండీ! ఒకసారి ఇలా వస్తారా?"

ఆ మాటల చెవినబడడంతోనే పార్వతీశం ముఖంలో కంఠంలు పారబోయాయి.

"అయ్యోయ్యో! మీ ఆవిడ మీమ్మల్ని పిలుస్తోంది. నేనొచ్చి అనవసరంగా మీమ్మల్ని ఇబ్బంది పెట్టినట్టున్నాను... వెళ్ళండి సార్! ఇదేంటో నా భర్తా నేనెవరో ఇబ్బంది పెట్టకూడదనే అనుకుంటాను. కానీ ఏమిటో ఒకరినీ ఏదో రూపంలో ఇబ్బంది పెడుతూనే ఉంటాను... ప్లీజ్ సార్! మీరు లోపలికి వెళ్ళండి..." అతడితో మొదటి పరిచయమే రామకృష్ణకు కళ్ళు తిరిగేలా చేసింది. 'ఒక వ్యక్తి ఇంటికొచ్చాడు. అంతలో ఇల్లుగల్లావిడ భర్తను పిలిచింది. ఈ మాత్రానికే వచ్చిన వ్యక్తి ఇంతగా ఫీలయిపోవడం అవసరమా?'

"ఫర్వాలేదు సార్! మీరు కూర్చోండి"

"వద్దుసార్! మీ ఆవిడ మీమ్మల్ని పిలిచిందంటే, నిజంగా ఏదో అవసరమై ఉంటుంది. అవసరపడి భార్య పిలిస్తే, భర్త వెళ్ళకపోతే ఏమంత బాగోదు కదా? దానివల్ల మీకు తర్వాతర్వాత ఇబ్బంది ఎదురు కావచ్చు... నేనే మరోసారి కనిపిస్తాలేండి" పార్వతీశం వెళ్ళిపోయాడు. →

రామకృష్ణకు మనసులోని అనుమానం మరికొస్తే బలపడింది. షాక్ నుండి తేరుకునేందుకు పావుగంట పట్టింది.

మర్నాడు మరో సంచలన జరిగింది.

వాసంతి కల్లు చీమే చీపురు కనిపించక, ఇంటి ముందు వెతుకుతూ వెళ్ళుకుంటోంది.

అప్పుడే పార్వతీశం గేబు తీసుకుని లోపలికొచ్చాడు. "ఏంబండి! ఏదో వెతుక్కుంటున్నట్టున్నారు?" అడిగాడు.

"చీపురు కనిపించటంలేదండీ"

'గుమ్మడికాయ దొంగలు' అనగానే అందరికన్నా 'అతి మంచోడే' అతిగా భుజాలు తడుముకుంటాడు.

పార్వతీశం ముఖంలో ఎప్పుటిలాగే రంగులు మారాయి. 'మేడమ్! మీ ఇంటికి నేను... నేనిప్పుడే వస్తున్నాను. మీ చీపురు గురించి నాకు.. నాకయితే ఏమీ తెలియదు'.

అతడి కేర్కర్ అప్పటికింకా తెలియని వాసంతి అదేదో జోక్ అనుకుని చిన్నగా నవ్వి పూరుకుంది.

పార్వతీశం గొంతు వినబడడంతో రామకృష్ణ ఇంట్లో నుండి

వరండాలోకొచ్చాడు.

వాసంతి నవ్వు చూసిన పార్వతీశం మరింత కంగారుపడిపోయాడు. "మీ నవ్వు చూస్తుంటే, మీరు... మీరు నన్ను అనుమానిస్తున్నట్టుగా ఉంది."

ఈసారి కంగారుపడటం వాసంతి వంతయింది. "ఛీ ఛీ! మిమ్మల్నెందుకు అనుమానిస్తానండీ! అయినా చీపురు తీసుకుని మీరేం చేసుకుంటారు?"

"మా ఇంట్లో వాడుకోవచ్చు కదండీ"

వాసంతి కాస్త ఇబ్బందిపడిపోతూనే చెప్పింది "అయినా మీరు అలాంటి వారు కాదని మా వారు చెప్పారులండీ"

"మీ వారు చెప్పి వుండొచ్చు. కాని మీరు నమ్మాలని రూలేం వుందండీ?... ఇంతకుముందు ఈ ఇంట్లో వున్నావిడ నన్ను నమ్మేది కాదండీ. వాళ్ళాయన మాత్రం నన్ను బాగా నమ్మే వాడు. అయితే ఒక రోజు వాళ్ళావిడ ఇంట్లో లేని సమయంలో ఆయన మరో ఆడదాన్ని ఇంటికి తీసుకొచ్చాడండీ. అది చూసిన నేను ఆవిడ వచ్చాక చూడండి! ఎందుకనో మీరు నన్ను

నమ్మినట్టు కనిపించటంలేదు. కాని నేను నిజంగా చాలా మంచి వాడినండీ. నేను మంచివాడిని కాబట్టే నిన్న మీరు ఊళ్ళో లేని సమయంలో మీ వారు ఓ ఆడదాన్ని ఇంటికి తీసుకొచ్చారన్న విషయం మీకు చెప్పేస్తున్నాను. అదే నేను చెడ్డవాడినయి వుంటే, మీకీ విషయం చెప్పకుండా మీవారితో కలిసి ఎంజాయ్ చేసి వుండేవాడిని కదండీ?" అని చెప్పానండీ.

వాసంతి కనుబొమలు ముడివేసి అడిగింది "ఆ తర్వాతే మయింది?" "ఏమయిందో తెలియదుగాని, ఆయన, ఆవిడ ఈ ఇల్లు విడిచి వేరు వేరు కాపురాలు పెట్టారని విన్నానండీ."

వింటున్న రామకృష్ణకు గొంతు తడారిపోయింది. 'ఇల్లాలు ఇంట్లో లేని సమయంలో మగాడు చేసే పనులు ఆ ఇల్లాలికి తెలిస్తే?!... ఇలాంటి అదోరకమైన మనిషివల్ల అలాంటి ప్రమాదం ఉందన్నమాట... అమ్మో! అప్పుడప్పుడు ఇంట్లో తెలియకుండా మందుకొట్టడం నాకు అలవాటు. సో...

రెండు రోజుల తర్వాత ఆ ఇంటి ముందు 'టులెట్' బోర్డు వేలాడుతోంది. ★

చరిత్రకెక్కని మారణహోమం

5 వ పేజీ తరువాయి

ఈ కథ "తగ విసిపించిన ధార్మికులకు నవ్యయానంద సంప్రాప్తి యావహిల్లు" అని ఫలశ్రుతి.

కాబట్టి ఈ కథ విన్న మనకందరికీ ఇహలోకంలోనూ పరలోకంలోనూ అవ్యయానందం సంప్రాప్తిస్తుంది.

ఎప్పుడు? ఈ కథ చదవగానే మనమందరం తల పైకెత్తి ఆకాశంవైపు చూస్తూ రెండు చేతులూ జోడించి దండం పెట్టుకొని "అహో ఆ విధవలందరూ ఎంతటి పవిత్రమూర్తులు. వ్యాసుడు ఎంతటి మహిమాన్వితుడు! పవిత్రమూర్తులైన విధవలందరికీ దివ్య పదం ప్రసాదించి అందరినీ కృతార్థులొండ్రను చేశాడు" అని మనం అనుకున్నప్పుడు.

కాని ఎందుకో అలా అనుకోవాలంటే మనస్సు అంగీకరించడంలేదు. కోరిక కోరమంటే ధృతరాష్ట్రుడు చచ్చినవాళ్ళనందరినీ మళ్ళీ చూడాలని కోరుకోవడమే వింత. ఒకవేళ కోరుకున్నాడే అనుకోండి- ప్రపంచంలో తమకంటూ ఏమీ మిగలనివారూ- ఆసునిత్యం పుత్ర శత నిధనజనిత వ్యధ అనుభవిస్తున్నవారూ, చాలా యేళ్ళ తర్వాత ఒక పగలు ఒక రాత్రి బ్రదికివచ్చిన కొడుకులతో తనివితీరా కాలక్షేపంచేసి సంయోగ వియోగాల అంతరం గుర్తించినవారూ అయిన గాంధారి ధృతరాష్ట్రులు ఎందుకు తాము కూడా గంగానదిలో మునిగిపోకుండా నిలిచిపోయారు? ఇంకా ఏమి బాముకుందామని? ఆనాటి స్వర్గమనం విధవలకు మాత్రమే పరిమితమా? కర్ణుని చావుతో మనస్సు వికలమైపోయి, బ్రదికియున్న ఐదుగురు కొడుకులనూ తన కొడుకులు కాదన్నట్లు తృణప్రాయంగా వదిలేసి అడవిలో బ్రదుకుతున్న కుంతి ఇంకా ఏమి అనుభవించాలని గంగలో దూకకుండా నిలిచిపోయింది? ఆనాటి స్వర్గ గమనం భారతయుద్ధ నిహతుల భార్యలకే పరిమితమా? భార్యలకు తప్ప మరెవరికీ ప్రేమాభిమానాలు వుండవా? ఆ భార్యలెప్పుడూ చావాలనే కోర్కె వెల్లడించలేదే! చనిపోయిన భర్తలను చూడాలనే కోరిక నైతం వాళ్ళలో ధృతరాష్ట్రుడు గాంధారి చెప్పేదాకా కలుగలేదే! ఒక్క క్షణం క్రితం భర్తలంతా వీడ్కేలు తీసుకొని గంగానదిలోకి తిరిగి వెళ్ళిపోతుంటే ఒక్క విధవరాలు కూడా సహగమనం చేయాలనుకోలేదే! ఇంతెందుకు యుద్ధభూమిలో "కడునొప్పెడు మేనులు వాడికై దువుల్ కూరగనాటిసం బుడమి కూలిన" భర్తల పచ్చి కళ్ళెబరాలను చూచినప్పుడు కూడా ఎవరూ సహగమనం చేయా

లనుకోలేదుకదా- ఇప్పుడు- ఇంతకాలం తర్వాత- ఇలాంటి తెగింపుకు, త్యాగానికి- విధవలైతే మాత్రం ఎట్లా పూనుకున్నారు?

కాదు ఇక్కడ ఏదో జరిగింది.

విధవలందరూ స్వచ్ఛందంగా గంగానదీ ప్రవేశం చేశారంటే నమ్మకశ్యం కావడంలేదు. వేరే కారణాలు ఏవో తప్పక వుండివుండాలి.

తరుణ వయస్సులో విధవలైన వారి ప్రవర్తనలో ఏదో అవాంఛనీయమైన మార్పు వచ్చి ధర్మరాజుకు తలనొప్పి కలిగించిందనీ, వారందరూ ధర్మరాజుకు భారమయ్యారనీ, వారినందరినీ ఏదోవిధంగా తలగించుకొంటేనే కాని తమ వంశ ప్రతిష్ఠ నిలువదని ధర్మరాజు భావించాడనీ, ధర్మరాజు, వ్యాసుడూ, ధృతరాష్ట్రుడూ- బహుశా- గాంధారి కూడా- కలిసి సమాలోచించి విధవలందరినీ ఈ లోకంనుండి తప్పించేందుకు పన్నిన పథకం ఫలితమే ఈ సామాహిక మారణహోమమనీ భావిస్తే తప్పా! పాపమా!!

"హరిహరి! భరత వంశ సతీమణులను గురించి అంత మాట అనవచ్చునా కళ్ళ పేలిపోగలవు" అంటారా! ఆనండీ. ఆ ఆనేదేదో మొదట ఆర్జునుడిని ఆనండీ. ఎందుకంటే ఈ ఊహ మొట్టమొదట వచ్చింది ఆర్జునుడికే. "స్త్రీమ దుష్టాసు వార్షేయః జాయతే వర్ణ సంకరః" అని ఆర్జునుడు యుద్ధానికి ముందే చెప్పాడు. ఆర్జునుడు సామాన్యుడు కాడు. అనేక యుద్ధాలలో ఆరితేరినవాడు. యుద్ధాలవల్ల సమాజంలో సంభవించే దుష్పరిణామాలు బాగా తెలిసిన అనుభవశాలి. అర్జునుడు చెప్పిందంతా నిజమైపోయింది. విధవలు రాజ్యాధినేత ధర్మరాజుకు సమస్యగా తయారయ్యారు. ఈ పరిస్థితి ప్రేవులలో తీటలాంటిది. భరించడం కష్టం. గోక్కోవడానికి కుదరదు. వ్యాసుడు, ధర్మరాజు ఒక పథకం ఆలోచించారు. ఆ పథకానికి ధృతరాష్ట్రుడిని ఒప్పించారు.

లేకపోతే- ధర్మరాజుకు వృద్ధులను చూడాలని కోరిక కలుగగానే నగరానికి ముగ్గుర్ని కావలిపెట్టి చతురంగ బలాలతో అడమగా, పిల్లామేకా అందరూ బయలుదేరడమేమిటి? ఎవరికి ఎప్పుడు కోరిక వుడితే వారు అప్పుడు వెళ్ళి చూచి రావచ్చుకదా. అంత హంగామా ఎందుకు?

"అయితే ఇప్పుడేమంటావు" అంటారా? ఏమంటాను! వేలసంఖ్యలో విధవలు సంఘాత బలవన్మరణం పాలైన ఒక దారుణమైన ఘట్టం చరిత్రలో మరుగున పడిపోయిందంటాను.

పురుషులు యుద్ధాలకు పోతే స్త్రీలు కోటగోడలపై నుండి మంటల్లో దూకి ప్రాణ త్యాగం చేయడం చరిత్రలో చూశాం. శత్రువులు క్రూరులై బలవంతులై తాము చావడం తద్ద్యం అని తేలిపోయినప్పుడు పురుషులు తమ అంతఃపుర స్త్రీలను తమ పట్టణం వరకే వెళ్ళించి యుద్ధరంగంలో దూరమం చరిత్రలో చాలాసార్లు చూశాం. అలా చాలాసార్లు జరిగినట్లు చరిత్రలో దాఖలాలున్నాయి. అది స్త్రీ పురుషులిద్దరికీ ఆత్మాభిమానానికి సంబంధించిన సమస్య. శత్రువుల చేతిలో ఎదురయ్యే పరాభవానికో, హింసకో పరిష్కారమార్గం.

కాని పురుషులు యుద్ధంలో మరణించిన తరువాత చాలా కాలానికి (పదహారు సంవత్సరాలని చెప్పబడింది) విధవలందరూ సంఘాత బలవన్మరణహోమానికి గురికావడం ఒక్క భారతేతిహాసంలోనే కనబడుతూ వుంది.

పరశురాముడు ధరణిగల రాజులనందరినీ ఇరవై ఒక్క సార్లు సంహరిస్తే వాళ్ళ విధవలు బ్రాహ్మణులవల్లా, ఋషులవల్లా బిడ్డలను కని ఆ బిడ్డలను తమ రాజ్యాలకు వారసులుగా చేసుకొన్నారు. ఈ పద్ధతిలో సంతాన ప్రాప్తిపొందిన సందర్భాలు పూర్వ యుగాలలో అనేకం కనబడతాయి. పూర్వ యుగాలలో ఈ సంప్రదాయం నిరభ్యంతరంగా కొనసాగింది. దాన్ని ఆనాటి చరిత్రకారులు (పురాణకర్తలు) ఆమోదించారు.

అదే ద్వాపర యుగాంతం, కలియుగారంభం వచ్చేటప్పటికి ఈ సంప్రదాయం నింద్యమైపోయింది. భరింపరానిది యింది. "... దేవరాచ్చ సుతేత్పత్తిః కతా పంచ విసర్జయేత్" అనే చట్టం తేబడింది. స్త్రీలకు అపాటి స్వాతంత్ర్యం, జీవించే హక్కు, హరించుకుపోయాయి. స్త్రీల జీవితాలపై పురుషుల లోహపాద ఘట్టన మరింత పటిష్టమైపోయింది. ధర్మాలు అనే పేరుతో స్త్రీల బ్రతుకులకు హద్దులు నిర్ణయించే హక్కు పురుషుడు దొరకబుచ్చుకున్నాడు. ఆ హద్దుల్ని ఫలాలా స్త్రీలు అతిక్రమించారని నిర్ణయించే హక్కు, వాళ్ళను తాత్కాలికంగానైనా శాశ్వతంగానైనా పదలించుకొనే హక్కు, అవసరమైతే- పనికిరాని వస్తువులను అవతలికి గిరవాటు వేసినట్లు- వాళ్ళను ఈ లోకం నుండి అవతలికి గిరవాటు వేసే హక్కు పురుషుడు చేజిక్కించుకున్నాడు. పురుషులు నిర్దేశకులు, స్త్రీలు నిర్దేశ్యులూ అయ్యారు. సంఘంలో స్త్రీలు ద్వితీయ శ్రేణి పౌరులయ్యారు. భారత జాతి శరీరంలో సగభాగం చచ్చుబడిపోయింది. అప్పటినుండి భారతీయ సమాజం నిర్వీర్యం, ప్రగతి విహీనం అయిపోయింది.

ఈ ఘట్టం భారతేతిహాసంలో ఒక నల్లని పేజీగా మిగిలిపోయింది. ★